

PIRATOLOGIE: MARILE ADANCI ALE CODURILOR SI ALE CULTURII DESCHISE

: ARMIN MEDOSCH / 31.03.04 : TRADUCERE : LIVIU POP

Ceea ce va invitam sa faceti prin expozitia si proiectul on-line Regatul Pirateriei si prin diferitele sale parti si elemente -instalatia si interfata web BURN, discutiile si sesiunile DJ+VJ, CD-ROM-ul DIVE si prin aceasta brosură - este plonjarea, imersiunea, familiarizarea si explorarea viitoare a adancurilor codurilor si a culturii deschise.

Despre ceea ce vorbim nu are un singur nume ci mai multe, fiecare acoperand diferite aspecte, atitudini usor diferite, arii distinse de activitate: programatorii care dezvoltă free software si software Open Source (care pot fi modificate de catre alti programatori fara a avea nevoie de o permisiune expresa din partea autorului - n. tr.), avocati care creeza licente pentru comuna primitiva (creative commons - joc de cuvinte pronind de la comuna primitiva - n. tr.), artisti, scriitori care participa in initiativele copyleft (joc de cuvinte care s-ar traduce prin "stangul de autor" ca fiind opus dreptului de autor - n. tr.), activistii pentru media libera, free networkers (oameni ai retelelor libere sau muncitori ai retelele libere - n. tr.). Unindu-si eforturile, ei schimba conditiile creatiei, inovatiei si productiei culturale, contribuind la deschidere si libertate. Ei realizeaza aceasta nu prin criticarea lumii existente sau a institutiilor si opiniilor dominante si nu isi extrag energia sau legitimitatea din vreo forma de opozitie. Dimpotriva, un numar crescand de oameni lucreaza in mod constructiv la dezvoltarea unui spatiu comun, deschis de informatii, unelte, platforme, infrastructuri disponibile gratuit. Unele dintre activitatile care fac parte din acest efort colectiv sunt uneori in mod fals condamnate ca fiind piraterie. Nu sta in puterea noastra sa oprim asemenea acuzatii, si probabil ar fi o pierdere de timp o asemenea incercare. Dar din moment ce discutia condusa de industrie privind proprietatea intelectuala si dreptul legitim de folosire a luat amploare in ultima vreme, ar fi util sa ii acordam atentie. Cum a fost folosit termenul "piraterie" in trecut si cum este instrumentalizat in prezent pentru a proiecta o lupta dintre bine si rau asupra luminilor antagonice ale detinatorilor legitimi de copyright si malitiosii pirati?

RADACINILE PIRATERIEI

Pirateria nu exista doar pentru ca exista barbari care nu respecta regulile si legile civilizatiei. (Pirateria) are tendinta de a aparea in momentul in care o putere hegemonica se afirma prin stabilirea unor monopol comercial. Monopolul, prin insasi natura sa, elimina competitia reprezentata de ceilalti comercianti si distruge mijloacele de schimb existente. Oamenii deposedati de modul lor traditional de castigare a traiului se dedau la activitati criminale. Puterea hegemonica, ea insasi nefiind straina de folosirea fortei pentru a-i forta pe ceilalti sa se supuna, se considera legea si defineste activitatea celorlalti ca fiind piraterie. Aceasta este, pe scurt, lectia pe care o putem invata din povestile istorice despre piraterie.

RAZBOIUL ISTORIC IMPOTRIVA PIRATERIEI

Intre 1750 si 1850 Imperiul Britanic, avansand in estul Indiei, a avut de luptat cu piratii din arhipelagul Malayezian. Abia catre sfarsitul acestui razboi nedeclarat lung de un secol, cand Imperiul Britanic a obtinut suprematia tehnologica, materializata prin vasele cu abur, cale metalice si tunuri puternice care actionau pe o raza lunga, piratii au fost infranti cu adevarat. Dar de ce a devenit aceasta zona atat de celebra pentru piraterie? Potrivit lui Owen Rutter, care a scris o lucrare semi-academica despre aceste batalii, "(aparitia pirateriei) s-a datorat in mare parte amestecului puterilor Europene in Est" (1 Owen Rutter, The Pirate Wind, Oxford University Press, 1987.) Pirateria la scara larga nu exista in aceasta regiune inainte de secolul XVIII. "Ce i-a determinat atunci pe acesti oameni si pe vecinil lor sa treaca de la pace la piraterie? Raspunsul este: lacomia puterilor europene care faceau comert in marile Estice."

Potrivit lui Rutter, comertul international din regiune a fost dintodeauna controlat de negustorii chinezi care totodata au avut si un impact pozitiv asupra mestesugurilor si agriculturii locale. Populatia locala si conducatorii lor au profitat de comertul chinez si de mestesugarii priceputi. Apoi au aparut puterile coloniale ale acelor vremuri, care "au creat un sistem de monopoluri, si prin tratate cu conducatorii malayezieni au avut posibilitatea sa controleze produsele la pretul stabilit de ei". Prin urmare, negustorii chinezi au fost eliminati de pe piata, si o mare parte din sursa de venit pentru populatia locala, "painea si untul" (intelese ca mijloace de subzistenta - n. tr.) a disparut. Comertul european nu putea compensa aceasta pierdere, pentru ca "ei luau totul si dadeau inapoi cat mai putin posibil". Nu numai comertul a fost afectat, dar si manufacturarea si transportul "astfel incat mii de locuitori au fost lipsiti de ocupatia lor normala" (p.27). "Nefiind multumiti doar cu atat, ei (europenii) s-au amestecat in afacerile interne ale puterilor Malayeziene si au incitat la discordii care sa le serveasca scopurilor lor, pana cand au distrus autoritatea conducatorilor si au dezorganizat activitatile comerciale ale populatiei". Cautand noi surse de venit, conducatorii malayezieni "au ales calea pirateriei si jafului. Daca am privi aceasta metamorfoza prin ochii lor, am putea vedea in atacurile impotriva navelor europene acte de aparare impotriva acestor mafioti din Vest, pana cand, de-a lungul timpului acest razboi marin de guerrilla a devenit pentru multi un mod de viata obisnuit, mai profitabil si cu siguranta mult mai incitant decat vechiul mod pasnic de existenta."(p.27)

RAZBOIUL DIN PREZENT IMPOTRIVA PIRATERIEI

Dupa cum arata povestirea aceasta, pirateria in aceasta regiune a fost produsul distrugerii rutelor comerciale traditionale si a crearii monopolurilor de comert europene. Este simplu de observat analogiile care se pot face intre razboiul prezent impotriva pirateriei in jurul bunurilor intelectuale. Brandurile, patentele si copyright-ul conlucreaza pentru crearea monopolurilor regionale sau globale. Hegmonia culturala a vestului foloseste dreptul international, acordurile comerciale si amenintarea cu sanctiuni pentru a se impune. Tarile lumii a treia sunt reduse la surse de mana de lucru ieftina pentru a produce bunuri copyright-ate si patentate pentru Vest, bunuri pe care muncitorii care le produc nu si le permit niciodata.

Sectiunea 301 a Codului Comercial din 1974 confera Statelor Unite autoritatea de a intari acordurile comerciale, de a rezolva dispute comerciale si de a deschide noi pieti dedesfacere

pentru bunurile si serviciile Statelor Unite – ceea ce se cheama in termenii Statelor Unite “nivelarea terenului de joc”. Whiteg Weng arata cum folosirea sectiunii 301 a erodat rutele traditionale de import a cartilor, muzicii si filmelor occidentale in Taiwan. (2 Whiteg Weng, The Right to Copy: A Local Study of Copying as a Carrier of Creations, Taipei, Taiwan. website { <http://residence.aec.at/kop/writers/html/witexts.html>}) Importatorii locali au fost inlocuiti de catre lanturile americane de distributie. In acelasi timp, comertul cu produse piratate se dezvolta vertiginos in piata Guang Hu din Taipei, (aceasta fiind) un rai al piratilor, nu doar in privinta programelor si a CD-urilor cu muzica, dar si in cea a componentelor de calculator. Nevoia de versiuni mai ieftine a produselor copyright-ate a dus la aparitia pietelor negre in zonele metropole asiene.

In centrul Bangkokului, Thailanda, un mare centru comercial numit Pantip Plaza este dedicat aproape in intregime pirateriei din domeniul software-ului filmelor si muzicii. Cladirea care adaposteste o puzderie de mici magazine si tarabe ofera o mare varietate de produse. Sunt expuse doar copertile CD-urilor tiparite cu laser sau cerneala. Clientul scrie numarul CD-ului sau DVD-ului dorit, da lista unuia dintre vanzatori, plateste echivalentul a 2\$ sau 2,50 \$ si asteapta 15 or 20 de minute pana cand CD-urile sunt aduse din depozitul din afara cladirii. Toata afacerea se desfasoara in mod deschis, si nimeni nu se teme de represiuni oficiale. Oficialii americani de la Departamentul de Comert cer la intervale regulate masuri guvernamentale mai drastice pentru a opri acest tip de activitate. Dar nimeni nu pare sa intervina pentru a-i opri pe tinerii tailandezii sau pe strainii care se bucura de CD-urile piratate cu programe comerciale, jocuri, aplicatii de modelare scumpe sau programe profesionale pentru editat muzica. Ceea ce companiile occidentale definesc ca fiind piraterie poate fi din punct de vedere local un act de razbunare economica, ceea ce ar putea explica in parte ingaduinta guvernului tailandez.

Industria copyright-ului, numite uneori si “baronii informatiei” ‘data lords’, nu mai sunt multumiti doar cu o represiune masiva a pirateriei de nivel industrial. In ultima vreme au inceput sa foloseasca termenul “piraterie” diferit. Alarmati de succesul retelelor peer-to-peer (retele in care toti utilizatorii au drepturi egale asupra fisierelor partajate – n. tr.) ei denumesc drept “pirat” orice individ care participa in procesul de file sharing (transfer de fisiere – n. tr.) prin internet. (3 Janko Röttgers, ‘P2P: Power to the People’ <http://kop.fact.co.uk/DIVE/cd/text/p2p.html>.) Ceea ce nou aici este ca “pirateria” nu mai este legat de o dorinta de profit, ci este folosit ca un termen care sa cuprinda toate activitatile care nu sunt sanctionate explicit de catre detinatorul drepturilor de autor. Industria fonografica a castigat un proces privind accesul la informatiile unui utilizator care foloseste un Distribuitor de Servicii Internet (DSI) particular. Daca acest verdict ramane necontestat atunci distribuitorii de servicii de internet vor fii obligati sa predea informatiile despre utilizatori caselor de discuri la cea mai mica suspiciune ca unul dintre clientii lor este implicat in transferul de fisiere. Intr-un proces care se desfasoara in paralel, o noua legislatie este pregatita in Statele Unite care ar da companiilor puterea de a patrunde in calculatoarele persoanelor particulare pentru a verifica daca participa la procesul de transfer de fisiere. Acestea sunt niste puteri nemaintalnite pentru companiile private, care depasesc puterile politiei si fac companiile sa apara cumva deasupra legii, pentru ca interesul lor comercial coincide cu interesul national al SUA. Directiva Uniunii Europene copiaza Actul american privind copyright-ul cu exceptia catorva sub-sectiuni.

“Pirateria” este o problema care tine de puterea celui care o defineste, si este clar ca in prezent acesta putere apartine lorzilor digitali. Studiourile de filme de la Hollywood, producatorii de programe giganti si casele de discuri multinationale au ales sa foloseasca termenul “piraterie” penntru a denunta orice incalcare a drepturilor de autor. Aceasta s-ar putea sa se intoarca impotriva lor. Asa cum arata Bernhard Günther (4 Bernhard Günther, 'Piraten im Reich der Daten', in Netzpiraten, edited by Armin Medosch and Janko Röttgers, dpunkt Verlag, 2001.), Hollywoodul a produs numeroase filme cu pirati in care audienta simpatizeaza cu piratii cumva mai “umani”, decat cu capitaniii fregatelor. Oamenii de pe strada au tendinta de a-i favoriza pe cei in dezavantaj. Alegand termenul “piraterie”, Hollywood a esuat probabil sa isi inteleaga propria propaganda dintr-o epoca anterioara. Este o pura coincidenta ca unul dintre cele mai de succes program Open Source se numeste 'Apache', dupa numele unui trib de amerindieni care a fost masacrat fara mila, aproape exterminat, de catre cowboy albii?

Poate fii rasturnata negativitatea asociata termenului piraterie? Poate nici nu e nevoie. Nu noi am fost cei care am ales termenul. A fost asociat unor activitati in care am putea fii implicati uneori, si cu toate acestea, noi nu simtim ca am comite o crima, din moment ce oamenii obisnuiti nu sunt inclinati sa se implice in activitati ilegale. Nu avem nevoie sa gasim consolare in povesti romantice utopice despre pirati. O schimbare fundamentala are loc chiar acum in centrul relatiilor dintre fortele de productie care va anula problema ca fiind irelevanta.

EXISTA O ALTERNATIVA

“Ei ne-au furat revolutia, acum o furam inapoi” NTK newsletter

Esenta oricarei operatii digitale este operatia de copiere si lipire (copy & paste).sau deschiderea unui fisier, transformarea fisierului si salvarea fisierului. Legendarul hacker german Wau Holland a definit computerele si internetul ca fiind “o gigantica masina de reproducere si diseminare a informatiei”.Daca materialul sursa a oricarei astfel de operatii digitale este protejat de dreptul de autor, atunci orice act de copiere si lipire sau deschidere si salvare a unui fisier este ilegal. Intentiile industriei copyright-ului sunt opuse logicii interioare a tehnologiei digitale. Ei trebuie sa deformeze tehnologia - cu ajutorul noilor metode de control a mecanismului de copiere si a armului puternic al legii - pentru a-i aduce pe oameni in pozitia in care care le convine: aceea de clienti, utilizatori finali ai unui produs rezultat in urma unui proces industrial. Cat timp vor rezista aceste bariere artificiale impotriva progresului tehnologic si social?

Exista tendinte economice si tehnologice care conspira la reducerea lipsurilor si crearea abundentei. Si fara lipsa resurselor intreaga discutie in jurul pirateriei devine lipsita de sens. Multi oameni au auzit de legea lui Moore, o observatie facuta de cofondatorul Intel potrivit careia numarul de tranzistori pe inch patrat s-a dublat in fiecare an de cand a fost inventat circuitul integrat. (5 Definition of Moore's Law by Webopedia, { http://www.webopedia.com/TERM/M/Moores_Law.html}) Puterea de procesare a componentelor unui calculator si spatiul de stocare digital continua sa creasca in timp de preturile scad. Internetul si celelalte servicii de telecomunicatii permit comunicarea din ce in ce mai usoara, mai rapida si mai ieftina. In timpul boom-ului Noii Economii retele cu o largime de banda de o capacitate imensa au fost create prin fibra optica si sateliti. Din moment ce previziunile privind explozia cererii de servicii

comerciale care sa foloseasca banda larga nu au fost implinite, mare parte din aceasta capacitate a ramas nefolosita. In teorie, daca piata ar asculta intr-adevar de legea mainii invizibile, traficul de date (bandwidth)ar fi acum aproape gratis.

Cu toate ca este un mit ca internetul este absolut descentralizat si non-controlabil, permite totusi comunicarea dintr-un punct intr-altul fara a apela la un centru de comanda sau la controlul unei institutii. Acest principiu, inteles la mai multe niveluri tehnologice si sociale, ajuta la crearea de noi structuri transversale - comunitati, miscari, grupuri de interes, campanii, grupuri de discutii, comunitati file sharing - care nu depind de permisiunea unei autoritati pentru a se grupa, dispersa, regrupa, bifurca. Acest dinamism social, bazat pe noile colectivizari facute posibile de noile forme de tehnologii, are implicatii economice si politice serioase.

MASA CRITICA

Programele cu sursa deschisa (open source software - OS) si programele gratuite (free software - FS) au avut de suferit vreme indelungata din cauza mitului cum ca erau utile doar pentru impatimitii calculatoarelor. Acum cele mai obisnuite actiuni pe care un utilizator obisnuit ar vrea sa le faca pe calculator pot fi la fel de usor si performant realizate intr-un program cu sursa deschisa/program gratuit ca si intr-un program care necesita licenta de folosire. Aceasta miscare a devenit atat de larga si adanca incat pune la incercare programele cu licenta in multe privinte. In acest moment nu numai in aplicatiile de sine statatoare pentru utilizatori individuali, serverele web si platformele colective de pe web pentru care programele cu sursa deschisa/programele gratuite ofera solutii alternative mai avantajoase, ci si la un nivel mai fundamental al limbajelor de programare si dezvoltarii mediilor, al inovatiei, OS/FS sunt pe cale sa dobandeasca un avantaj.

“Dar cum ramane cu dezechilibrul digital?” ar putea intreba cineva pe buna dreptate, “cum ramane cu marea majoritate a populatiei mondiale care nu are acces la un telefon, ca sa nu mentionam calculatoare? In care sunt analfabeti, la limita subzistentei, care mor din cauza bolilor?” Intr-adevar, este intodeauna indreptatit sa pui aceste intrebari. Si daca singura intrebare care ar fii pusa ar fii cum sa dezvoltam programe mai bune, atunci Codul Deschis (Open Code) (un neologism folosit de unii pentru a prescurta si lega OS si FS fara a nega diferentele dintre ele) nu ar merita atentia noastra. O crestere a usurintei ti vitezei de comunicare pentru o elita informatizata Vestica si pentru omologii lor din Lumea a treia ar putea contribui in anumite privinte la progresul social, dar nu poate rezolva problemele de baza cu care ne confruntam. Pana la urma, Codul Deschis nu va proteja nici un taran afgan sau irakian de bombardamente.

Dar nu mai este vorba “doar” despre programe. Munca depusa de cei care dezvolta Codul Deschis este completata si in alte arii: timida miscare a retelelor independente care ofera controlul asupra comunicatiilor mediate tehnologic oamenilor care o folosesc, initiativele care promoveaza media independenta la nivel local, cum este reseaua Indymedia, retele despre retele cum este meta-reseaua nou infiintata de Forumul Sociala Mondial, care incearca sa uneasca diversi activisti politici la o scala globala, proiectul Comuna Creativa (Creative Commons) care ofera diverse tipuri de licenta care sa sustina procesul creativ, artistii si

scriitorii care isi pun in mod voit munca in domeniul public, grupuri care fac presiuni pentru libertatea informatiei, transparenta si acces la informatiile de interes public, controlabilitate mai mare a guvernarii.

Un numar imens de oameni este implicat in ceea ce a fost numit „bunuri neomologate” “bunuri create si detinute in comun (commons-based peer production)”,cum ar fi de exemplu productia de bunuri si servicii care sunt detinute in comun si organizate de diferiti indivizi. Acest tip de productie a ajuns la masa critica. Nu se intampla in afara curentului politic si economic principal, cum s-a intamplat cu anumite miscari autodefinite ca fiind subterane sau de avangarda din trecut, ci chiar in centrul societatilor Occidentale, in cele mai avansate zone ale productiei. (6 Felix Stalder, 'Culture Without Commodities: From Dada to Open Source and Beyond', Toronto, July 2002, website { <http://residence.aec.at/kop/writers/html/w3texts.html>}) In timp ce majoritatea participantilor ar adera necritic la oricare ideologie particulara, ei fac o alegere implicita in alaturarea la un hibrid format din economia bazata pe dar si economia serviciilor decat la producerea de bunuri intelectuale (intellectual communities). Facand aceasta alegere ei demonstreaza ca nu mai accepta filosofia capitalista a proprietatii si a resurselor limitate. Refuzul de a fi platit pentru ceea ce are cineva mai bun in el este o declaratie politica puternica. Neoliberalismul vrea sa ne impuna o viziune social-darwinista asupra lumii. Ni se impune sa credem ca unica optiune este aceea de a deveni sclavii unei slujbe zilnice alienante. Oamenii decid insa ca prefera sa fie platiti mai putin daca au privilegiul de a-si defini ei singuri munca. La un nivel intuitiv, oamenii isi exprima dorinta de a fii cooperativi decat competitivi, sau mai explicit, sa puna bunurile comune deasupra bogatiei individuale. Aceasta activitate prin care transpare iubirea nu este desfasurata doar de cativa din randul elitei artistilor sau hackerilor, ci de milioane de oameni. Fara a se formula explicit ca fiind in opozitie, aceasta miscare a miscarilor schimba incet dar inevitabil societatea din interiorul ei.

CE ARE A DE A FACE ARTA CU TOATE ACESTEA?

Intr-un anumit sens arta si cultura (folosite aici intr-un sens restrans, acela al “zonei de productie culturala”) au fost intodeauna “Sursa Deschisa”. Artistii au hranit si tinut in viata mostenirea culturala prin repovestirea si adaptarea naratiunilor existente. Fara acces neingradit la realizarile trecutului nu ar exista deloc cultura. (7 Raqs Media Collective, 'Value and its Other in Electronic Culture: Slave Ships and Pirate Galleons'. <http://kop.fact.co.uk/DIVE/cd/text/value.html>) Din aceasta perspectiva este cam iritant sa vezi numarul comunitatilor de programatori adepti ai Sursei Deschise - mai ales daca se ia in considerare faptul ca unele dintre vedetele comunitatii Sursei Deschise nu sunt imune unui cult al propriei celebritati ti nu dau semne ca ar fii agentii unei schimbari la nivelul intregii societati. Totusi aceasta nu trebuie sa ne impiedice in recunoasterea potentialilor aliati. La fel de gresit ar fi sa vedem Codul Deschis ca exemplul pozitiv absolut si unic ca si sa cream separatii intre artisti, programatori si alti producatori.

Un numar mic dar nu mai putin important de artisti nu mai sunt interesati de producerea de imagini sau de autoexprimare. Chiar daca imaginile, sunetul si filmele mai au un rol in lucrarile lor, acestea sunt inglobate intr-un proiect mai larg si au functii delimitate precis. Acesti artisti si-au unit fortele cu programatorii, fie incepand sa programeze ei insisi fie lucrând indeaproape

cu programatorii in crearea de unelte, interfete, platforme. Acesti artisti/programatori sunt in inima luptei culturale, nu pentru ca produsul muncii lor este arta, ci pentru ca tocmai codul pe care il produc este o expresie a culturii in cel mai profund sens. Ei imping mai departe politicile culturale ale codului sprijinind fundamentele necesare pastrarii si reinnoirii culturii. Creand unelte digitale care pot fii folosite, modificate, redistribuite si detinute de oricine in mod gratuit, artistul/programator elibereaza cultura de incatusarea industriilor culturii. Ei creaza platforme pentru experimente sociale marind libertatea - libertate (acest cuvint atat de pacalitor) nu intr-un sens capitalist, care este libertatea elitelor de a calc in picioare drepturile celorlalti, ci un alt tip de libertate care creste oportunitatile pentru toti, care face ca posibilitati noi sa fie disponibile pentru un numar mai mare de oameni.

Fara a incerca sa categorisim, se poate spune ca o parte din aceasta munca se distinge clar ca fiind arta pentru ca nu se bazeaza doar pe functionalitatea codului dar si pe politica gesturilor simbolice. Cu claritate si eficienta artistii trag concluziile logice ale tehnologiei digitale - de exemplu grupul 010010110101101.org copiind munca celorlalti artisti digitali in hard-disk-ul lor; Vuk Cosic copiind in intregime pagina web a celui mai marte spectacol de arta, documenta x. Ambele lucrari contesta originalitatea unei opere de arta digitala, cultul autorului si puterea de legitimare a institutiilor. Intr-un alt experiment numit "impartasirea vietii", 010010110101101.org si-au deschis calculatorul si au oferit acces la fisierele lor oricui este conectat la internet, in ultimii trei ani. "Intimitatea este o prostie" este sloganul lor, subminand parerea potrivit careia toti trebuie sa ne protejam fisierele pentru a ne pastra viata digitala privata. Totul este acolo tot timpul, intrebarea fiind : cui ii pasa? Este foarte important sa se inteleaga cum acest gest simplu submineaza ambitiile statului de supraveghere pentru o "constiinta a tuturor informatiilor".

Ducand logica inerenta a tehnologiei digitale la concluziile sale, artistii imping granitele libertatii digitale. Utilizatorul unei astfel de lucrari de arta nu este doar un receptor pasiv, ci devine complice la o actiune care ar putea depasi limitele legii. Unii artisti au descoperit campaniile politice ca fiind habitatul lor natural si asta i-a determinat sa dezvolte un stil de lucru mai ofensiv si tipul de cod potrivit pentru a suporta aceasta. In ultima decada Electronic Disturbance Theatre (Teatrul Tulburarii Electronice) a dezvoltat tehnici de nesupunere civila. Impotriva puterii monolitice a statului, TTE starnese o puterea coplesitoare a activistilor conectati in retea. Unealta lor de blocare a retelei (supra incarcare a retelei) permite utilizatorilor aflati pe net, ca printr-un efort colectiv sa opreasca temporar serverele institutiilor luate in vizor. (Acesta forma de protest) a fost folosita impotriva guvernului mexican ca raspuns la actiunile militare impotriva revoltei Zapatistilor din provincia Chiapas si impotriva WTO (World Trade Organization - Organizatia Mondiala a Comertului) in timpul protestului din Seattle. Tehnic, un asemenea atac asupra unui server se numeste blocarea colectiva a distribuirii serviciului. Se poate desfasura cu maxim de eficienta de catre o singura persoana sau un numar mic de persoane actionand intr-un mod clandestin. Dar aici apare specificul actiunilor TTE Utilizatorii sunt invitati sa isi declare deschis suportul si dorinta lor de a tine cont de riscurile legale la care se expun manifestandu-si opiniile. Se creaza un "teatru al actiunii" intr-un mod foarte public si opus violentei digitale clandestine.

Site-urile parodie ale Oamenilor Da (Yes Men) (8 { <http://theyesmen.org>}), atacurile media (media hacks) desfasurate de Übermorgen (9 { <http://www.ubermorgen.com>}), si campania de

succes Toywar sunt alte exemple de actiuni ale artistilor care uneori recurg la masuri care se afla pe fasia neclara dintre legal si ilegal. Masurile legale nu pot acoperi toate posibilitatile care oferite de noile tehnologii si de gandirea creativa. Intr-o democratie demna de acest nume, tot ceea ce nu este strict permis este legal, intr-un stat totalitar tot ceea ce nu este strict tolerat este ilegal. Ceea ce au in comun aceste actiuni este felul in care este folosita puterea membrilor unei retele (membri cu drepturi egale) si dorinta unui mare numar de persoane de participa si a manifesta pentru o cauza. Ce este cel mai important este ca aceste actiuni coordonate de artistii conducatori de campanii "produc" notiunea de internet ca spatiu public. Ei demonstreaza ca acest spatiu poate fii folosit ca o arena pentru proteste politice in masa la fel ca si piata unui oras sau o strada. Privatizarilor si ingradirilor promovate de o perspectiva neoliberala asupra retelei li se raspunde prin colectivizari ale sferei comunicatiilor electronice.

Mai recent, initiativele conduse de artisti care folosesc spectrul de frecventa de 2,4 gigahertz si tehnologia 802.11 Wi-Fi au infaptuit la nivelul fizic al retelei agenda lor "publica". Larga si destinsa coalitie internationala a miscarii pentru reseaua libera incurajeaza populatia sa-si creeze propriile noduri de retea, cu sau fara cabluri, si sa le lipeasca folosind protocoale prin care toti au drepturi egale, sa foloseasca in comun baze de date nodale si conventii privind formatul fisierelor si a standardelor la stratul tehnic al retelei. Telul suprem este acela de a crea o retea ubicua care sa depaseasca retelele comerciale prin crearea propriei structuri folosite in comun, bazandu-se pe bunavointa si initiativa multor participanti individuali care impart o parte din banda de retea pe care o detin in mod legal.

Acest spatiu-retea impartit, creat din multe noduri de dimensiuni mici care sunt interconectate si permit traficul gratuit de date, este dezvoltat si la nivelul aplicatiilor prin proiecte cum sunt Last.fm, Frequency Clock si Nine (9). Aceste sunt aplicatii pe baza de server care colecteaza puterea actiunilor comune de pe net pentru scopuri cum ar fii difuzarea de materiale audio-vizual in direct sau pe baza unui orar, interactiunea in cadrul unui grup si realizarea hartilor care reprezinta relatiile sociale. Aceste trei proiecte (care au fost incluse ca si link-uri gazduite ('curated links') in expozitia Regatul Pirateriei de la FACT) sunt doar varful unui iceberg al unei miscari pe cale de aparitie in net-arta care se aliaza cu programele gratuite si miscarea retelelor libere. Lipsa de resurse creata artificial, legile prohibitive si retelele privatizate nu sunt atacate direct, ci devin irelevante prin existenta unor alternative viabile. Aceasta nu este piraterie, asa cum ar vrea asociatiile industriale sa credem, ci crearea de spatii libere pe multe cai diferite, spatii care inlesnesc libertatea de expresie, actiunile colective de creatie si exprimarea politica si notiunea de interes public in comunicatiile din retea.